

Modum Historielag 7/2-12.

ARNE KR.HOVDE: SKIFLYGINGAS HISTORIE.

Skiflygingas vogge er Planica. Her blei den første storbakken bygd i 1931 av Ileris SK med Stanko Blidec og Ledo Gorec som konstruktører.

Det var en 80-meterbakke som i 1934 blei utvida til 90 meter.

I februar 1934 besøkte brødrene Ruud og Reidar Andersen Planica, Da hoppa Sigmund Ruud 92 m stående og broren 94 m med fall. I 1936 hoppa Reidar Andersen 99 meter.

Vikersundbakken blei bygd i Heggenåsen 1934-36.

Den første tida gjaldt bare lengder, ikke stil i skiflyging. FIS var ikke begeistra for idretten, og det norske skiforbundet var enige. Ingen burde hoppe i bakker større enn 80 meter. Østgård blei president i FIS , og norske deltakere blei hindra fra å drive skiflyging. I denne perioden passerte Sepp Bradl, Østerrike 100 meter (101).

Under krigen hoppa tyskeren Gehring 120 m i en utvida bakke.

Etter krigen fikk tyske hoppere ikke lov å delta internasjonalt fram til 1950. I denne perioden blei skiflygingsbakken i Oberstdorf bygd etter tegninger av Heini Klopfer. Den store hopperen lokalt var Sepp Weiler. Han hoppa 133m i 1950.

Tidlig på 50-tallet blei verdensrekorden stadig forbedra i Oberstdorf, men det var en «livsfarlig» bakke,

En film fra Oberstdorf 1951 viser både høye og lange hopp og stygge fall. Finnen Tauno LUIRO hoppa 139 m, en rekord som blei stående til 1960. Minst 20.000 tilskuere og store seremonier omkring rennet. Sverre Stallvik, Halvor Nes, Hans Bjørnstad og Simon Slåttvik deltok fra Norge og syntes bakken var stygg og bratt. Fakler og ballonger viste vinden. Farten var 110 km/t, så det var en fordel å holde seg på beina. Hans Bjørnstad vant sammenlagt, hoppa 127 m, men falt også og slo løs ei nyre.

Kulm i Østerrike blei utvikla fra 1936, og med tida blei det behov for en egen organisasjon for skiflygingsarrangørene ved sida av FIS. KOP (etter arrangørenes initialer) blei stifta 1962 og spilte i mange år hovedrollen i skiflyging.

I Vikersund hoppa finnen Lukkariniemi 116,5 meter i 1960. Vikersundbakken blei betrakta som skiflygingsbakke fra 1966 og fikk verdensrekorden i 1968. Reinhold Bachler, Østerrike hoppa da 154 meter. I mellomtida hadde Bjørn Wirkola bakkerekorden på 146 meter fra 1966. Vikersund blei medlem av KOP i 1967. Harrachow i Tsjekkoslovakia kom til i 1980. Der var det veldig høyt over kulen, og ingen bakker har hatt så mange alvorlige ulykker som denne. Den betraktes stadig som den mest risikable. Ironwood, USA bygde også en bakke, Rekorden er 157 m, og den har i liten grad arrangert større renn.

Bakkene blei stadig bygd større. To generasjoner Goricek fra Planica har vært de fremste planleggerne. De har planlagt nåværende bakke i Vikersund og har på tegnebrettet en utvidelse i Planica. I dag styrer FIS også med skiflyginga og den gamle KOP-organisasjonens innflytelse er redusert.

Skiflygingas store dilemma er at idretten omgis av enorm interesse, men ingen driver med den kontinuerlig. Anlegga brukes bare ved noen få større anledninger, og økonomien er derfor helt avhengig av sponsorer.

Til slutt blei den nye filmen «Vikersundbakken i 75 år» vist. Den var på 50 minutter og ga en (noe for)omfattende presentasjon av bakkens historie fram til det berømte WC-rennet i 2011 da Johan Remen Evensen satte gjeldende verdensrekord på 246,5 meter.